

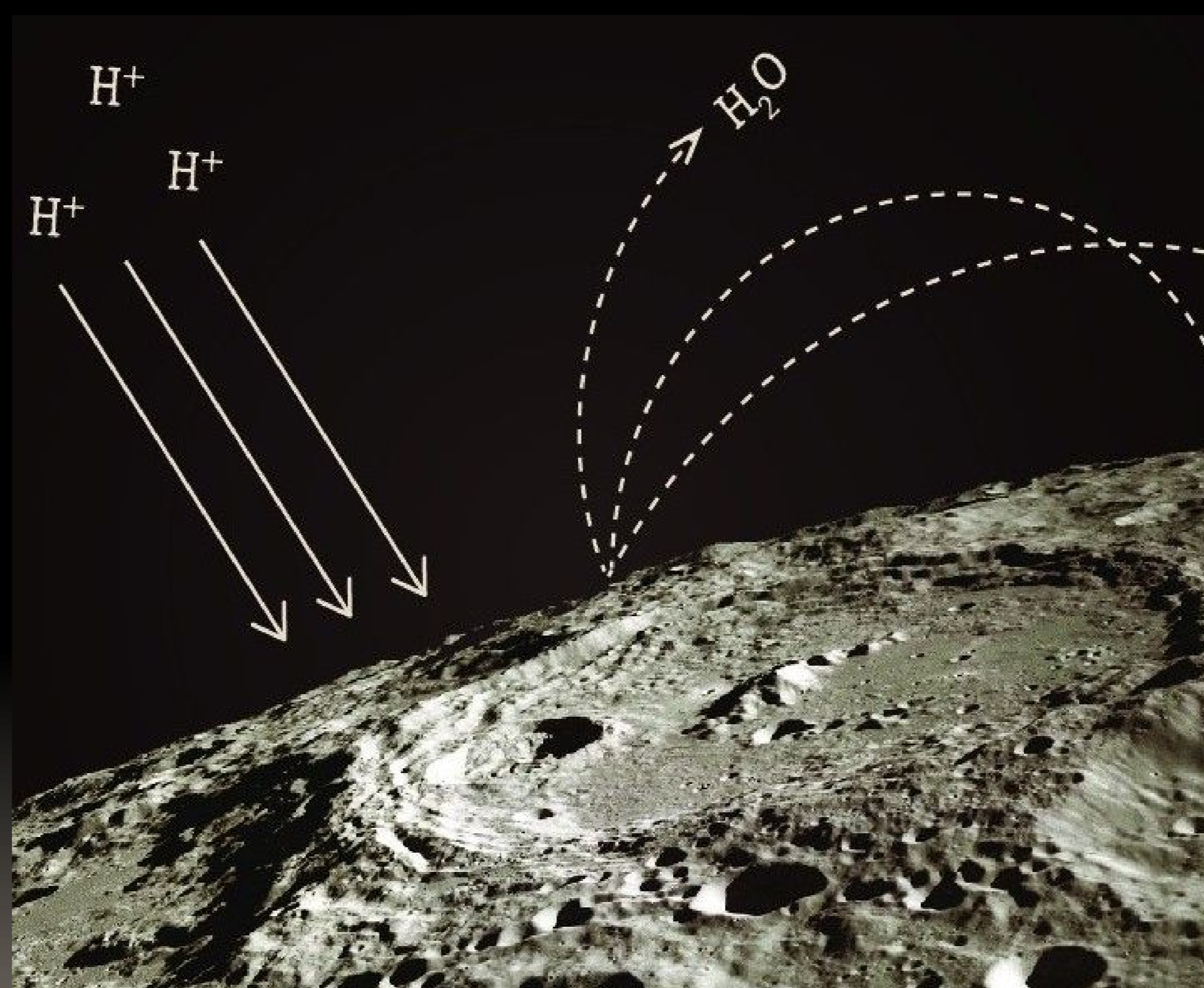
IZVOR VODE NA LUNI

Jurij Simčič, F2

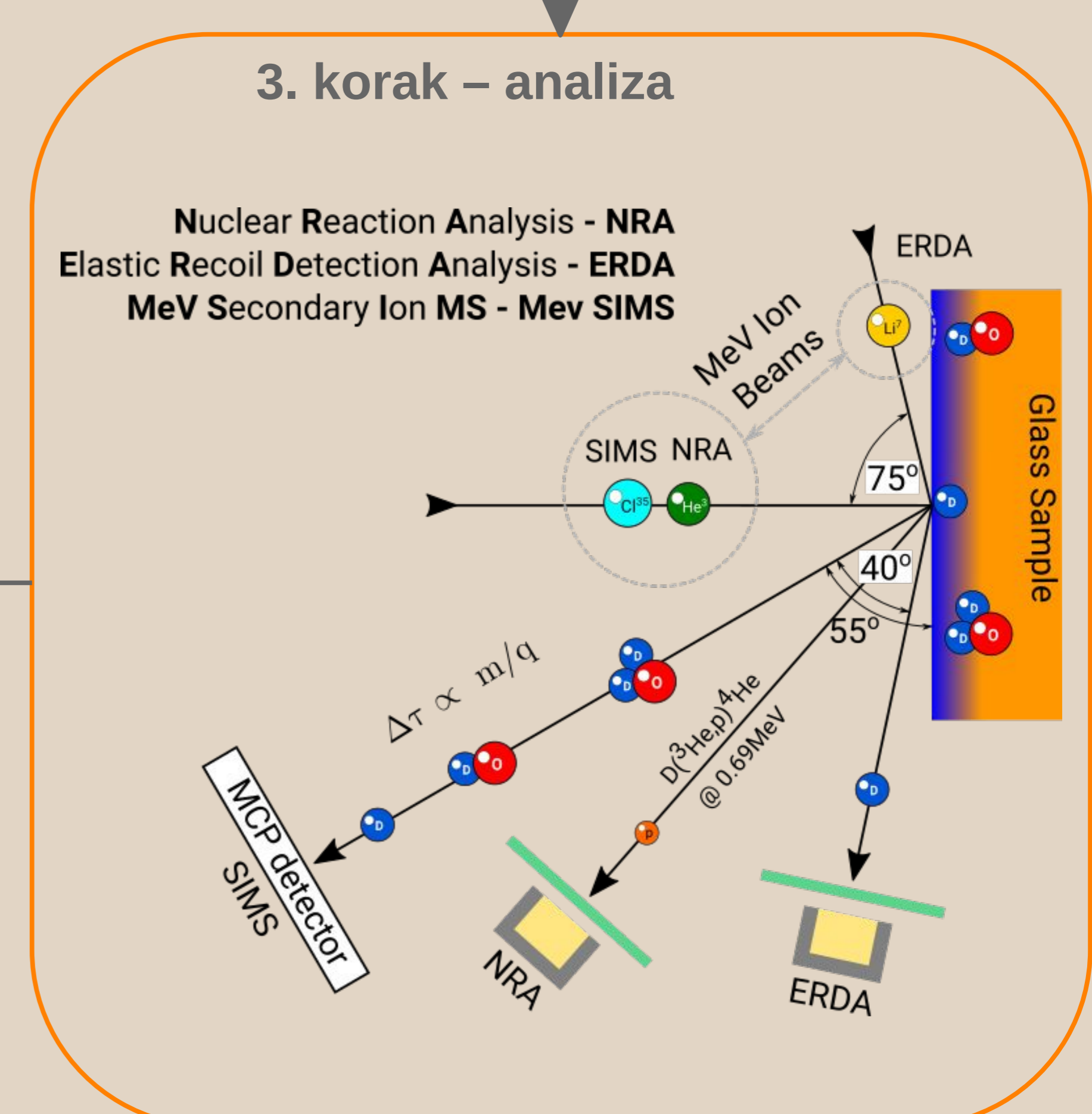
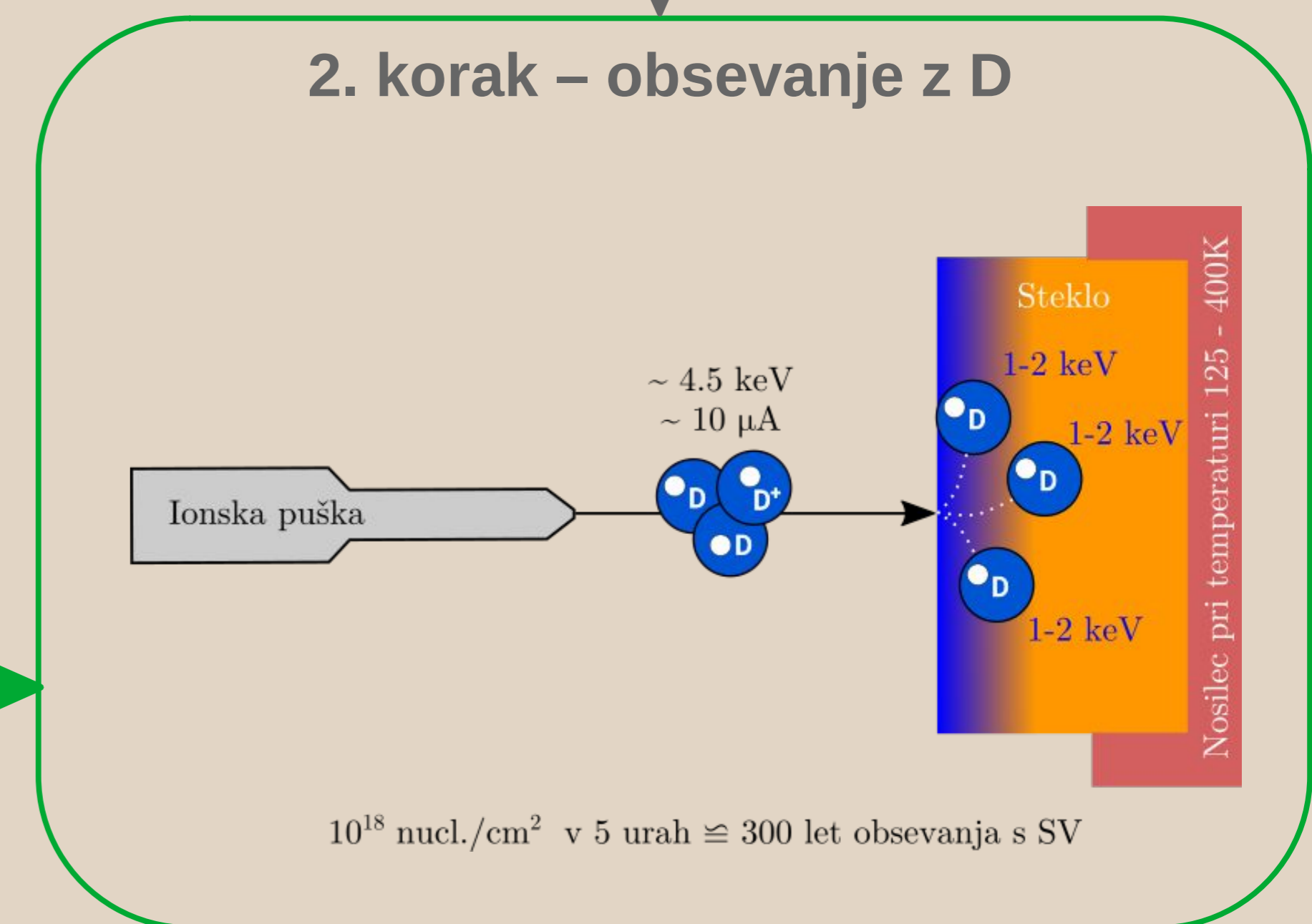
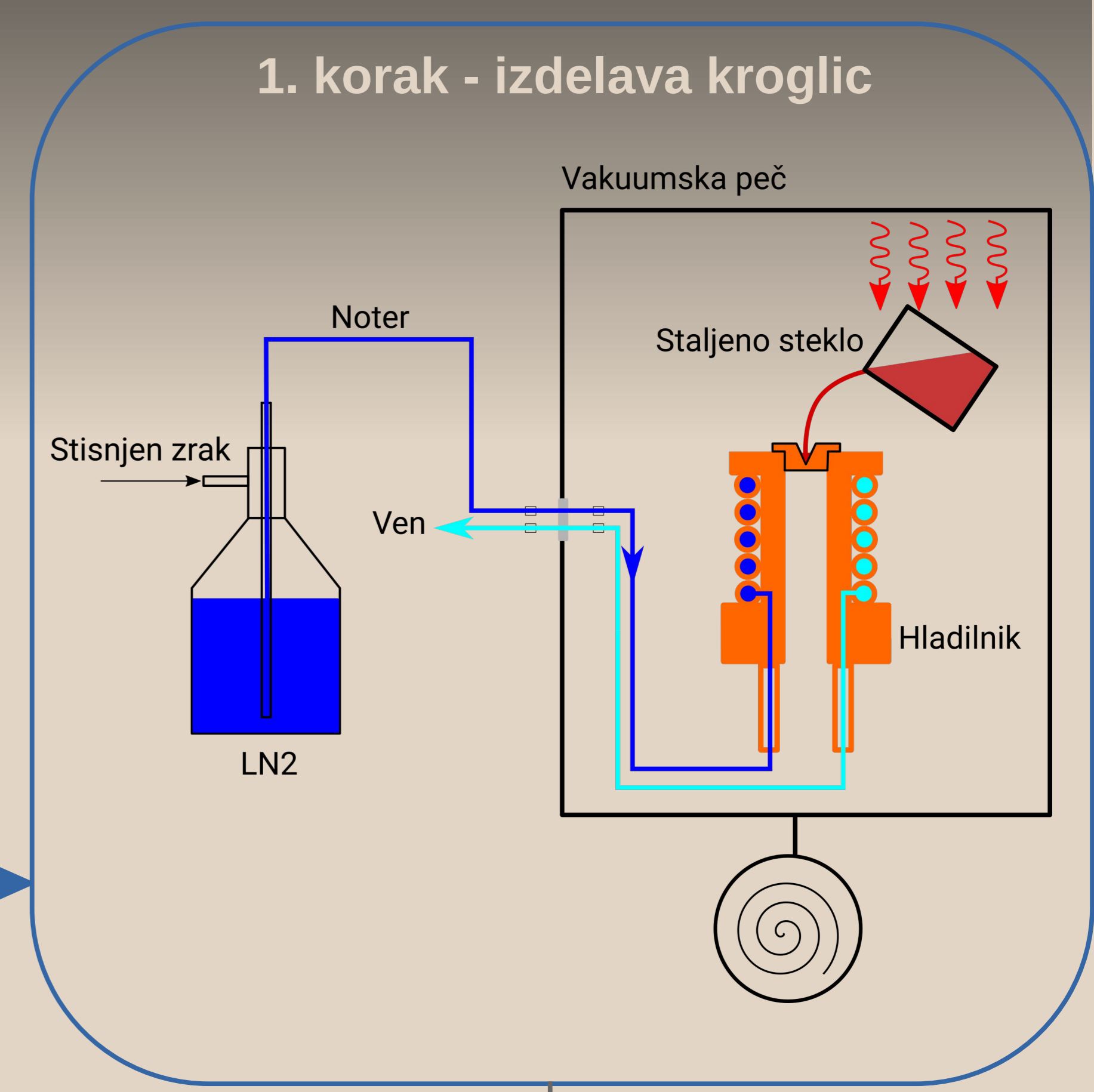
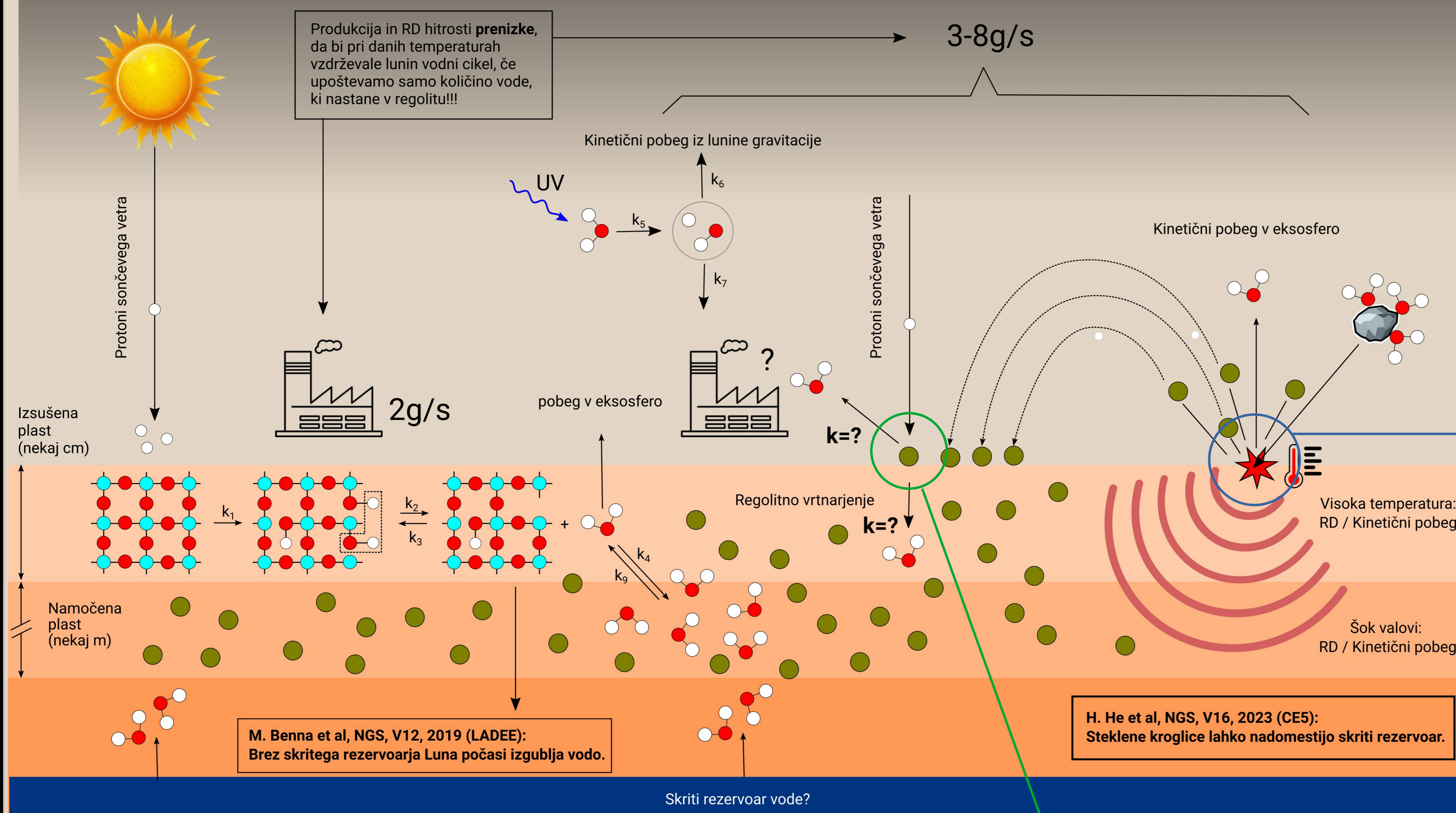
Dejstva:

- Sončev veter neprestano bombardira lunino površino: flux $\sim 10^8 \text{s}^{-1} \text{cm}^{-2}$, $E = 1-2 \text{keV}$. Sestava: 95% protoni, 2% He^{++} , ostanek predstavljajo visoko nabiti ioni, npr. $\text{O}^{7+}, \text{Fe}^{6+}, \text{S}^{5+}, \dots$
- Temperature: $-150^\circ\text{C} - +150^\circ\text{C}$, ~ 28 dni vsaka.
- Do leta ~ 2000 je veljalo, da je luna suha, sedanje meritve predvidevajo $\sim 500 \text{ppm}$ vode (OH in H_2O).
- Na površini vode ni, morda v obliki ledu v senčnih kraterjih na južnem in severnem polu.
- NASINA misija LADEE je zaznala vodne molekule v lunini eksosferi na višini $10+ \text{ km}$

Uganke:

- Kako je voda prišla na luno: ob nastanku, kometi, sončev veter?
- Ali količina vode na luni raste ali pada?
- Ali obstaja rezervoar vode na luni, ki je skrit globoko pod površjem, iz katerega molekule vode difundirajo na površino in od tam v eksosfero?
- Ali morda novoodkrite steklene kroglice, ki nastanejo ob udarcih meteoritov in so raztresene po vsej lunini površini, hkrati pa vsebujejo precejšnje količine vode, delujejo kot skriti rezervoar?

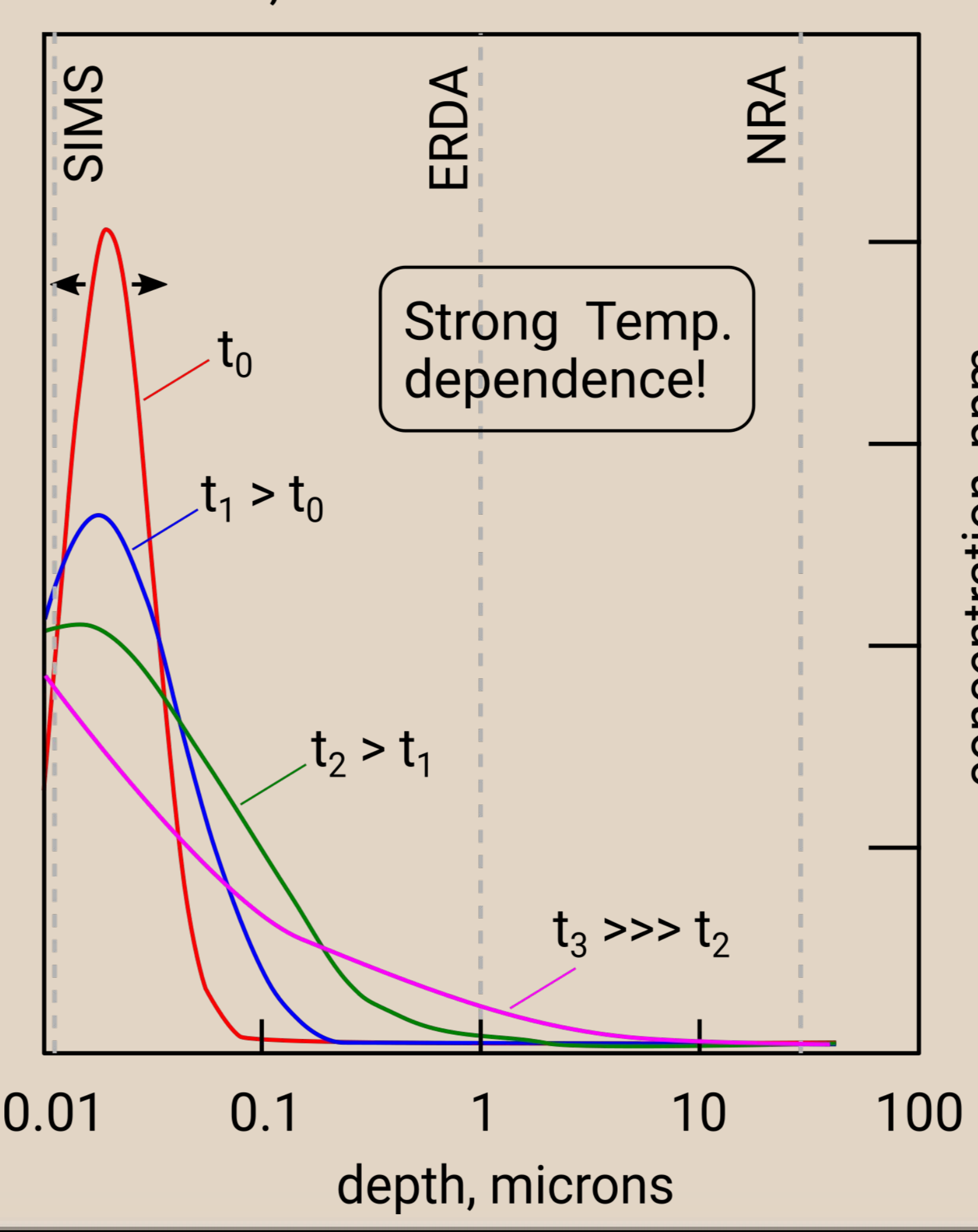

Infrastruktura na Mikroanalitskem Centru, F2

Več informacij na mic@ijs.si ali na spletni strani f2.ijs.si

Rezultati meritev D, OD diffusion rates

$10^{18} \text{ nucl./cm}^2$ v 5 urah $\approx$ 300 let obsevanja s SV